Bijlage 3: aanvullende informatie deelprojecten

De transformatieplannen voor de Plaspoelpolder zijn onderverdeeld in drie deelgebieden, te weten **het Havenkwartier, het Middengebied** en **Kesslerpark e.o.**

In het **Havenkwartier** bieden de haven en de Vliet grote kansen om een aangenaam verblijfsgebied te creëren waar het fijn wonen en werken is met passend aanbod van maatschappelijke, recreatieve en bijvoorbeeld horecavoorziening.

Het **Kesslerpark** moet een levendig gebied worden waar innovatieve bedrijven een plek vinden en werkgelegenheid biedt aan (young)professionals die kunnen er niet alleen werken maar ook kunnen recreëren en wonen.

In het Kesslerpark werken we met Kadans Science Partner aan de ontwikkeling van een faciliteitencampus ‘At the Park’ waar niet alleen het Rijswijk Center for Sustainable Geo-energy (RCSG) maar ook aanverwante (innovatieve) bedrijven, organisaties en educatie en onderwijs kunnen vestigen rondom de magneet het RCSG. We initiëren via het Rijswijk Informatie en Educatie Centrum (REDIN) en bezoekerscentrum ‘Energy Cave’ gelieerd aan het RCSG verdere samenwerkingen op gebied van kennis, innovatie en educatie. We koppelen onderwijs aan het bedrijfsleven rondom renewable energy en zijn in gesprek om onderwijs naar de campus te trekken en relevant onderwijs te ontwikkelen waarbij het bedrijfsleven direct betrokken wordt bij de ontwikkeling en invulling van praktijklessen rondom geothermie en energietransitie. In het expertisecentrum kunnen landelijke keuzemodules worden ontwikkeld met partijen actief in arbeidsmobiliteit en human capital ‘leven lang ontwikkelen’. Voor de Coronacrisis was er al een tekort aan (vmbo)stageplaatsen en we zien een verdere groei van start- en scale ups bedrijven actief in de energietransitie sector. Aan de bedrijvenkant bestaat nog steeds grote vraag naar (technisch) praktisch opgeleide medewerkers en monteurs. Met gelden uit onder andere het groeifonds van gemeente Rijswijk geven we verdere impuls en financiële kapitaalinjectie aan het impulsprogramma aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt (NOER) en zien we in de Plaspoelpolder mooie kansen.

We voegen in het ecosysteem rondom de campus ook binnenstedelijk woningen toe voor (young) professionals om zo een nog aantrekkelijkere en ook toekomstbestendige werklocatie realiseren. De (young) professionals kunnen in Kesslerpark in hun levensloop doorgroeien in wonen en bij de gevestigde bedrijven. We zijn ook met partijen in gesprek over de haalbaarheid van tijdelijke (onzelfstandige) studentenhuisvesting (pilot) en verwachten binnenkort een bestuursovereenkomst met wederzijdse inspanningsverplichting ten aanzien van studentenhuisvesting en verdere samenwerkingen in het eco-systeem rondom de campus op gebied van onderwijs, kennis en vestiging van innovatieve kennisbedrijven met gemeente Delf te sluiten. De kick start van REDIN met het informatie- en bezoekerscentrum in de Energy Cave en de pilot (tijdelijke) studentenhuisvesting kunnen als vliegwiel en katalysator functioneren voor de transformatie en verdere realisatie van het ecosysteem in het gebied.

Het **Middengebied** blijft exclusief voor bedrijven gereserveerd en ons bedrijven’reservaat’. Flexwonen is hier, zoals bekrachtigd in de woonvisie, niet toegestaan en dat hebben we alle vastgoed-eigenaren met een brief laten weten. Dit heeft geleid tot diverse gesprekken over mogelijkheden van nieuwe ontwikkelingen binnen de bedrijfsbestemming in plaats van transformatie naar wonen. Met het Industrieschap Plaspoelpolder wordt onderzocht hoe het gebied verder gerevitaliseerd kan worden en de ‘rotte kiezen’ worden aangepakt. Een prachtig voorbeeld hiervan is de (her)ontwikkeling van de bedrijfsverzamelgebouw-units aan de Treub-straat, de Van Gijnstraat en Frijdastraat. Op 29 juni 2021 tekenden we met Industrieschap Plaspoelpolder en Belangen Bedrijven Rijswijk een verdere taskforce intentie-overeenkomst tot verdere samenwerking om het vestigingsklimaat verder te verbeteren en het Middengebied en de Plaspoelpolder een duidelijke en aantrekkelijke positie te geven in de regio. Het IPP heeft i.c. in de Plaspoelpolder ook flink geïnvesteerd in Harbour Village. In samenwerking kijken we naar ‘kansenzones’ en gaan we in gesprek met die eigenaren om het Middengebied (verder) te revitaliseren.

Kansen verzilveren, juist nú is ook het moment
We positioneren Rijswijk als een groene, bereikbare stad waar innovatie wordt omarmd en zetten in op het versterken van de lokale samenwerking tussen onderwijs en het bedrijfsleven. In Rijswijk Plaspoelpolder zijn al veel voorwaarden voor een onderscheidend innovatieve cluster aanwezig, dit zijn; (historisch) in Rijswijk gevestigde organisaties, zoals TNO en EPO en veel ICT bedrijven; het door veel partijen gesteunde initiatief van het Rijswijk Center for Sustainable Geo-energy, de ligging én op de meest ideale plek in Zuid-Holland voor aardwarmte. We bieden ruimte aan bedrijven om zich te vestigen en ontwikkelen aan de opgaven in de gebouwde omgeving op het gebied van duurzaamheid en energie, er zijn nog veel kansen te verzilveren, met name als het gaat om temperatuurverwarming. De ontwikkelfase waarin geothermie zit is gebaat bij clustervorming. Geothermie is ook een belangrijke bron binnen de duurzame energievoorziening en overige technische (energietransitie) innovaties. Niet alleen het aantal bedrijven maar ook de heterogeniteit van de bedrijvenpopulatie zal in het cluster toenemen (heterogeniteit naar omvang, kennisniveau en technologietoepassing).

Doorontwikkelen campus en ecosysteem
Het Rijswijk Centre for Sustainable Geo-energy (RCSG) op het voormalig Shell-terrein Kesslerpark heeft potentie voor de ontwikkeling van een duurzame energiecluster en op het gebied van renewable energy transitie en European Patent Office (EPO) als aanjager van een intellectueel eigendom ecosysteem. Daarbij kan onderwijs nog beter aansluiten op de arbeidsmarkt. We brengen relevant onderwijs naar Rijswijk in de vorm van nabij de innovatielabs, praktijklocaties, (MKB)werkplaats en zijn in gesprek met aanverwante bedrijven en organisaties. We initiëren intensief verdere samenwerkingen in de tripple helix tussen onderwijs/kennis/innovatie, bedrijven, overheid.

Aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt
De basis voor versterking van de aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt is het in 2019 vastgestelde Plan van Aanpak “Nieuwe Onderwijs Energie” (NOER). Het programma heeft als primair doel het versterken en faciliteren van het Rijswijkse onderwijs, voorkomen van uitval bij overgangsmomenten in het onderwijs en het structureel vinden van stageplaatsen voor Rijswijkse leerlingen door het opzetten van een langdurige samenwerking tussen het (Rijswijkse) bedrijfsleven en Rijswijkse onderwijs. Het jaar 2022 staat in het teken van verbreding en uitbreiding van relevant onderwijs, en daarmee het bieden van huisvesting en/of een locatie aan bestaande kennisinstellingen. Via REDIN en in nauwe samenwerking met het Rijswijk Center for Sustainable Geo-energy, onderwijspartners en bedrijfsleven, ontwikkelen we nieuwe onderwijsprogramma’s en vakscholing voor het PO, VO en MBO rondom geothermie en de energietransitie